

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

زمان: ۹ صبح ۱۴ روز: ۱۴ مدت: ۷۰ دقیقه

شماره نام خانوادگی	نوع مدرسه	نوع مدرسه
شماره نام خانوادگی دوم	نوع مدرسه	نوع مدرسه

نیمسال دوم ۹۷-۹۶
رشته فقه و روای ماه ۹۴
غیر حضوری

مهر مدرسه

کد استان:	۳۹۶۲/۰۲
تاریخ:	۱۳۹۷/۰۳/۳۰
ساعت:	۹
کلاس:	مکاسب محرمه
مدرس:	جلد اول: از ابتدای مکاسب محرمه تا ابتدای المسألة الثالثة عشرة (التنا) من النوع الرابع عماجزم الاکتساب به لکونه عملاً محرماً فی نفسه (ص ۲۸۴-۵) به استثنای المسألة الاولی (بيع العبد الکافر) (ص ۵۰-۴۷) و المسألة السادسة (التنجیح) (ص ۳۳۲-۲۰۱) و المسألة الثامنة (السحر) (ص ۲۷۲-۲۵۷) و المسألة الحادية عشرة «الشمیذ» (ص ۲۷۴)

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... نام مادر: ..... مدرسه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۰/۵

۱- کدام گزینه از مصادیق «ما لا یقصد من وجوده علی نحوه الخاصّ إلا الحرام» نیست؟ ص ۱۱۱ تا ۱۲۷

- الف. هیاکل العبادة المبتدعة
- ب. آلات القمار بأنواعه
- ج. الجارية المغنّية
- د. آلات اللهو

۰/۵

۲- حرمت در کدام نوع از انواع اکتساب حرام، حکم وضعی و فقط از حیث فساد معامله است؟ ص ۱۵۵ پ ۱

- الف. ما لا منفعة فيه محللة معتداً بها عند العقلاء
- ب. ما یحرم لکونه عملاً محرماً فی نفسه
- ج. ما یحرم لتحریم ما یقصد به
- د. الإکتساب بالأعیان النجسة

۰/۵

۳- نسبت بین «بخس در ذرع» و «تطفیف» چیست؟ ص ۱۹۹

- الف. لایلحق به حکماً و لا موضوعاً
- ب. یلحق به حکماً لا موضوعاً
- ج. یلحق به موضوعاً لا حکماً
- د. یلحق به حکماً و موضوعاً

۰/۵

۴- گزینه صحیح درباره «حکم مزج و خلط بین اشیاء غیر مخفی» کدام است؟ ص ۲۷۹

- الف. لایحرم لعدم انصراف الغش الیه
- ب. یکره للشک فی مصادیق الغش
- ج. یحرم لانصراف الغش الیه
- د. یحرم للأولوية القطعية

۰/۵

۵- با توجه به اصل «الانتفاع بالشئ حال الضرورة منفعه محرمة فی حال الاختیار لایوجب جواز بیعه» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۱۹

۲

پ آخر - ۲ نمره

الف) فروش دارو به مریض، که در غیر از حالت مریضی به دلیل مضر بودن حرام است، به چه دلیلی جایز است؟

جواب: با توجه به این که عنوان اضرار این داروها در حال مریضی به عنوان نافع بودن تبدیل می شود، خرید و فروش آن جایز می شود زیرا تبدل موضوع حاصل شده است. (۱ نمره)

ب) آیا جواز فروش دارو به مریض، که در غیر از حالت مریضی به دلیل مضر بودن حرام است، با اصل مذکور در تناقض است؟

جواب: خیر (۰/۵ نمره) زیرا حلال بودن این داروها در حال مریضی از جهت ضرورت نیست تا فروش آنها با اصل مذکور منافات داشته باشد (۰/۵ نمره)

۶- با توجه به حرمت تکسب به خمر، دلالت روایت «یکون لی علی الرجل درهم فیعطینی خمرأ؟ قال: خذها و أفسدها، قال ابن أبی عمیر:

یعنی اجعلها خلاً» بر جواز أخذ خمر و استیفای حق طلبکار چگونه توجیه می شود؟ (دو وجه ذکر شود). ص ۴۲ پ آخر - ۲ نمره

۲

جواب:

طلبکار به صورت مجانی و نه به عنوان عوض از طلب خودش، خمر را از بدهکار بگیرد، و سپس صبر کند تا خمر به سرکه تبدیل شود، تا هم تکسب به خمر نکرده باشد و هم هنگام تبدیل آن به سرکه، آن را به عنوان طلب خود استیفاء کند. (۱ نمره)

وجه دوم: طلبکار خمر را از بدهکار بگیرد و صبر کند تا خمر برای صاحبش (بدهکار) تبدیل به سرکه شود، سپس سرکه را عوض از طلب خود از او بگیرد. در این

صورت نیز هم تکسب به خمر نکرده است و هم طلب خود را استیفاء کرده است. (۱ نمره)

۷- با توجه به دو فرع «لو غصب عصيراً فأغلاه حتى حرم و نجس لم يكن في حكم التالف، بل وجب عليه ردّه» و «لو غصب عصيراً فصار خمرأ، كان في حكم التالف و وجب غرامة مثل العصير» تفاوت بین دو مسأله که موجب تفاوت حکم هر یک از دیگری شده است را، توضیح دهید. ص ۶۱ و ۶۲ پ ۱ - ۲ نمره

جواب: عصیر بعد از غلیان، عرفاً و شرعاً مال است و نجاست مانع از مالیت آن نیست زیرا نجاست در صورتی مانع از مالیت شیء است که قابل تطهیر نباشد در حالی که عصیر بعد از نقصان، نجاستش زائل شده و قابل انتفاع است. (۱ نمره)

اما عصیری که به خمر تبدیل شده است، نجاست مانع از مالیت آن است (۰/۵ نمره) زیرا نجاستش زایل نمی‌شود مگر وقتی موضوع آن عوض شود (تبدیل به سرکه شود) و در این صورت، خمر تطهیر نشده بلکه تبدل موضوع حاصل شده است. (۰/۵ نمره)

۸- با توجه به آیه شریفه «يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ» (اعراف: ۱۵۷) به سوالات زیر پاسخ دهید. ص ۸۴ - ۲ نمره

الف) استدلال کسانی را که با استناد به آیه مذکور در مقام اثبات حرمت تمامی انتفاعات از متنجس هستند، را تقریر کنید.

جواب: هر متنجسی خبیث است (۰/۵ نمره) حرمت خبائث در آیه مطلق است (۰/۵ نمره) در نتیجه هر نوع انتفاعی از متنجس حرام است (۰/۵ نمره)

ب) اشکال شیخ انصاری بر استدلال به آیه را بیان کنید.

جواب: با توجه به قرینه مقابله حرمت خبائث با حلیت طیبات در آیه، (۰/۲۵ نمره) مراد از حرمت خبائث، حرمت اکل خبائث است نه عموم انتفاع از آن (۰/۲۵ نمره).

۹- دو وجه جمع مصنف بین روایت «اسأله عن رجل له كرم يبيع العنب ممن يعلم أنه يجعله خمرأ أو مسكراً؟ فقال (عليه السلام): إنما باعه حالاً... فلا بأس ببيعه» و روایت «عن رجل له خشب فباعه ممن يتخذ صلباناً قال: لا» را بیان کنید. ص ۱۳۰ و ۱۳۱ - ۲ نمره

جواب: وجه اول: طائفه دوم از روایات که دلالت بر منع و عدم جواز می‌کند، حمل بر کراهت می‌شود. (۱ نمره)

وجه دوم: در موضوع فروش چوب به کسی که از آن صلیب و بت می‌سازد به دلیل اخبار مانع، ملتزم به حرمت می‌شویم و در موضوع انگور و مانند آن به اخبار مجوز ملتزم می‌شویم که این جمع، تفصیل بین مسأله عنب و خشب است. (۱ نمره)

۱۰- آیا از دیدگاه شیخ انصاری روایت «لعن الله المتشبهين من الرجال بالنساء و المتشبهات من النساء بالرجال» بر حرمت «تزیین الرجل بما یختص بالنساء و تزیین المرأة بما یختص بالرجال» دلالت دارد؟ چرا؟ ص ۱۷۴ - ۲ نمره

جواب: خیر: (۰/۵ نمره) زیرا تعبیر «المتشبهين و المتشبهات» ظهور در این معنا دارد که مردان حالت زنانگی به خود بگیرند و زنان هم حالت مردانگی و خصوصیات آن در خود ایجاد کنند (۰/۷۵ نمره) نه صرف این که هر یک لباس یکدیگر را بدون قصد تشبه به تن کنند. (۰/۷۵ نمره)